

Gerben Stormbroek voor Soestdijk: „De hofnar mocht in vroeger tijden vorsten de waarheid zeggen zonder dat zijn kop eraf ging.”

FOTO STUDIO KASTERMANS/DANIELLE VAN COEVORDEN

INTERVIEW Gerben Stormbroek blaast de hofnar nieuw leven in

'Ik heb vrijbrief alles te zeggen'

Profnar is de samenvoeging van professioneel en hofnar. Het is de hedendaagse variant van de hofnar die leiders en organisaties een spiegel wil voorhouden. Soesterberger Gerben Stormbroek is de eerste profnar uit de regio.

Welmoed de Lang
welmoed.delang@mediahuis.nl

Soesterberg ■ Wie een narrenmuts met belletjes of een kleurig pak verwacht heeft het mis. En nee, als Gerben Stormbroek spreekt is het ook geen aaneenschakeling van grappen en grullen.

„Dat denken mensen vaak ja. Maar we willen de nar echt in een nieuw jasje steken. Het is de huidige, opgepoetste versie van een middeleeuwse functie. Vroeger was de nar de enige die kritiek kon leveren op de koning, zonder dat zijn hoofd eraf ging. Nu willen we naar boven halen wat er in een organisatie speelt. Dat kan gewoon in normale kleding.”

Fenomeen

Het fenomeen profnar werd bedacht door ondernemer Juri Hoedemakers. Na een scriptie over het onderwerp richtte hij in 2022 het NarrenGilde op, waar inmiddels meer dan vijftig deelnemers de opleiding tot professioneel nar volgden.

Hoe kwam je op het idee dit te gaan doen?

„Mijn vrouw tipte me. Ik heb een achtergrond in communicatie en journalistiek en het lukte me in 2018 om zonder politieke partij, met een blanco lijst, een zetel te bemachtigen in de gemeenteraad van Soest. Pas daarna is de partij POS (Partij Ons SOESTerberg) opgericht en inmiddels met 3 zetels in de raad vertegenwoordigd. Mijn verkiezing in 2018 hadden andere politieke partijen totaal niet zien aankomen. Blijkbaar hadden ze helemaal gemist wat er onder een deel van, met name de Soesterbergse, bevolking leefde. Het was echt een blinde vlek, die je ook vaak bij bedrijven of overheidsorganisaties ziet. Ik hield ze daarmee echt de spiegel voor. Ik wil meehelpen om die blinde vlekken eerder zichtbaar te maken voor iets een voldongen feit is.”

Hoe ga dat dat precies doen?

„Een van de rollen die je als profnar hebt is het onbevooroordeeld informatie ophalen uit een organisatie. Wat leeft er nou onder de medewerkers? Hij, of zij, doet dat

„**Ik wil meehelpen om blinde vlekken eerder zichtbaar te maken**

door één dag in de week bij alle afdelingen rond te lopen, dus van de postkamer tot aan de raad van bestuur, en geanonimiseerd feiten op te halen. En hij heeft daarbij wat ze noemen 'the licence to speak'. Hij heeft dus een vrijbrief om alles te zeggen wat hij constateert en ziet. Dat doet hij per organisatie maximaal 45 weken. Hij moet namelijk geen onderdeel van het systeem worden en echt met een onafhankelijk oog kunnen blijven kijken. Dat wat er leeft, speelt en eventuele patronen, spiegelt hij zonder oordeel terug aan de leidinggevendenden. Hij wordt voor de zekerheid vooraf

voor die hele periode betaald. Dat maakt dat hij echt vrij is om alles te zeggen. Zijn salaris hangt er niet vanaf. Dat is het probleem in veel organisaties, mensen zijn afhankelijk van hun salaris en durven zich daarom vaak niet of niet volledig uit te spreken tegen leidinggevendenden. Dat zie je bijvoorbeeld bij verhalen die uit de tv-wereld naar buiten kwamen. Ik denk dat als er bij De Wereld Draait Door een profnar had rondgelopen, dat problemen eerder aangekaart hadden kunnen worden.”

Wat zijn voorbeelden die een profnar naar voren kan brengen?

„Dat kan soms iets heel simpels zijn. Bij een van de profnarren kwam eruit dat allemaal medewerkers onafhankelijk van elkaar buiten eigenlijk wel een picknicktafel wilden. Die is toen aangeschaft. Maar het kan ook complexer zijn. Het verloop van personeel is bij bedrijven, maar zeker ook bij gemeentes heel groot, zeker onder jongeren. Dat komt deels omdat de structuren niet meer passen bij wat jongeren prettig vinden.” „Op het moment dat je naar boven kan halen wat het probleem is en de behoeften zijn, kun je veranderingen helpen doorvoeren en krijg je werknemers die met meer plezier naar hun werk gaan. Die werknemers blijven langer.”

Merk je dat bedrijven geïnteresseerd zijn?

„**Werknemers die met plezier naar hun werk gaan blijven langer**

„Zeker. Organisaties als Afas Software, SDW Zorg en Douane Nederland zijn daar voorbeelden van en ook de gemeente Eindhoven heeft de profnar inmiddels onarmd. Organisaties willen zichzelf steeds verbeteren en zitten niet te wachten op het volgende rapport dat weer in de la belandt. Ze willen iets dat beklijft: een dichtbundel, een aftermovie of dus die picknicktafel. Zeker overheidsorganisaties, waar ik me met name op richt, staan wel open voor iets nieuws. Nou ja, iets nieuws. Het is eigenlijk iets ouds dat altijd werkte en is afgestoft en opgepoetst waardoor het weer als nieuw lijkt”